

Kako do prekograničnog projekta?

Programi se realizuju kroz periodično objavljivanje javnih poziva za podnošenje prijedloga projekata, tzv. Poziva za projekte.

Prije objave Poziva za projekte:

1. Posjetiti Forum za programe prekogranične saradnje (www.cbc-mne.org) i internetske strane programa i potražite detaljnije informacije o programima
2. Kontaktirajte Zajednički tehnički sekretarijat i Antene programa (njihove adrese ćete naći na pomenutim sjtovima) i bićete na listi kontakata za obavješavanje o svim programskim novostima i dešavanjima
3. Pročitajte programska dokumenta programa – Operativni program i Uputstva za impementaciju, koji detaljnije opisuju prioritete i mjere programa, način upravljanja programima, obaveze krajnjih korisnika, kategorije prihvatljivih projekata i partnerstava, itd.
4. Posjetite Info dane, na kojima ćete čuti o osnovnim pravilima programa i o tome kako do uspješnog prekograničnog projekta
5. Prisustvujte Forumima za traženje projektnih partnera, na kojima možete uspostaviti direktne kontakte sa potencijalnim partnerima i razmijeniti projektne ideje
6. Uspostavite prekogranična partnerstava i pripremajte zajedničke projekte

Nakon objave Poziva za projekte:

1. Objava Poziva za projekte biće dostupna na programskim internetskim stranama, Forumu za programe prekogranične saradnje i u dnevnoj štampi
2. Pročitajte Aplikacioni paket – set dokumenata koja sadrže detaljno Uputstvo za aplikante, sa svim pravilima za prijavu projekata, kao i kompletnu dokumentaciju koju treba popuniti da bi se prijavio projekat
3. Prisustvujte info sastancima (tzv. Info sesijama), na kojima ćete dobiti detaljno objašnjenje Aplikacionog paketa i kriterijuma po kojima će se procjenjivati vaš projekat

4. Zajedno sa partnerima napišite zajednički projekat (zajednički popunite formular za prijavu projekta) i u predviđenom roku ga dostavite na adresu Zajedničkog tehničkog sekretarijata

Nakon završetka Poziva za projekte, slijedi procjena kvaliteta vašeg projekta, i to u dva koraka:

1. administrativna provjera (da li ste priložili svu potrebnu dokumentaciju i da li je vaša organizacija prihvatljiva za dobijanje projekta)
2. provjera kvaliteta Vašeg projekta (po jasno definisanim kriterijumima)

Ukoliko Vaš projekat bude izabran za finansiranje, slijedi faza čišćenja budžeta, a zatim potpisivanje ugovora sa Delegacijom Evropske unije i sprovođenje samog projekta.

Šta je važno istaći?

Najvažnija je ideja projekta i da se projekti koji se finansiraju kroz ove programe odnose na ekonomski razvoj sa naglaskom na turizam, zaštitu životne sredine, ekološku zaštitu i promocije, inovacije i istraživanja i male projekte koji podstiču socijalnu koheziju, tzv. projekti ljudi - ljudima.

Da podsjetim i na to da ne može svako da konkuriše za projekte prekogranične saradnje, već samo neprofitne institucije / organizacije kao što su: vladine agencije, opštine, razne asocijacije i udruženja, nevladine organizacije, univerziteti, škole, bolnice, istraživački centri itd. Program prekogranične saradnje se implementira sa obje strane granice zemalja učesnica i to pod jedinstvenim pravilima za sve učesnike programa. Za svaki pojedinačni program, svaka zemlja učesnica mora da uspostavi odgovarajuća operativna tijela za sprovođenje navedenih programa koji se odnose na datu zemlju. Zadatak ovih tijela je da blisko sarađuju u procesu izrade i implementacije programa prekogranične saradnje.

Potencijalni problemi su veoma zahtjevna pravila i procedure EU, koja zahtijevaju prilično dobre upravljačke kapacitete institucija, prethodno iskustvo na projektima kao i kofinansiranje od min. 15%, koje potencijalni korisnici moraju obezbijediti iz sopstvenih izvora.

Dosadašnja iskustva

Interesovanje za učešće u prekograničnim programima je veliko, uglavnom zbog već uspostavljenih partnerstava i prethodnih iskustava određenih institucija / organizacija sa istim u regionu, ali i u državama članicama EU, tako da su programi prekogranične saradnje alatka da se učvrste stara i uspostave nova partnerstva za buduće prekogranične projekte.

Do sada se pokazalo da institucije i organizacije iz Crne Gore mogu uspješno da prijavljuju projekte. Naime, u okviru Prvih poziva na projekte za finansijska sredstva iz IPA 2007 i IPA 2008, za prekogranični program Albanija – Crna Gora je odobreno šest projekata, za prekogranični program BiH – Crna Gora 11 projekata, Hrvatska – Crna Gora pet projekata, dok je za prekogranični program Srbija – Crna Gora odobreno 13 projekata. Na prvom pozivu za transnacionalni program Jugoistočna Evropa odobreno je pet projekata, a za transnacionalni program MED odobrena su tri projekata, u kojima učestvuju i partneri iz Crne Gore.

Približavanjem EU zemlja dobija više novca za programe prekogranične saradnje, čijom implementacijom se zemlja priprema za korišćenje finansijskih sredstava iz Strukturnih fondova, kada postanemo punopravna članica EU.